

SAKARYA
ÜNİVERSİTESİ
TÜRKMER

2025 / Şubat Ayı Türk Dünyası Gündemi

 turkmer.sakarya.edu.tr

Türk Devletleri Teşkilatı - Azerbaycan - Kazakistan - Özbekistan -
Kırgızistan - KKTC - Macaristan - Türkmenistan

Azerbaycan Cumhuriyeti

Şubat Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev, Yeni Suriye Cumhurbaşkanı Şara'yı Tebrik Etti

Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev 14 Şubat'ta yeni görevinden dolayı Suriye Cumhurbaşkanı Ahmed Şara'yı kutladı.

Azerbaycan ile Suriye arasında dostane ve işbirliğine dayalı ilişkilerin geliştirilmesine büyük önem verdiklerini belirten Aliyev, "Azerbaycan, ülkenizin bu önemli geçiş döneminde gerekli destek ve yardımı sağlamaya hazırdır. Azerbaycan-Suriye ilişkilerinin niteliksel olarak yeni bir düzeye taşınması ve işbirliğimizin yeni içeriklerle zenginleştirilmesi için güzel fırsatlar oluştu. Bu vesileyle sizi Azerbaycan'a davet ediyorum. Size en iyi dileklerimi iletiyorum, dost Suriye halkına barış, güvenlik ve refah diliyorum." ifadelerini kullandı.

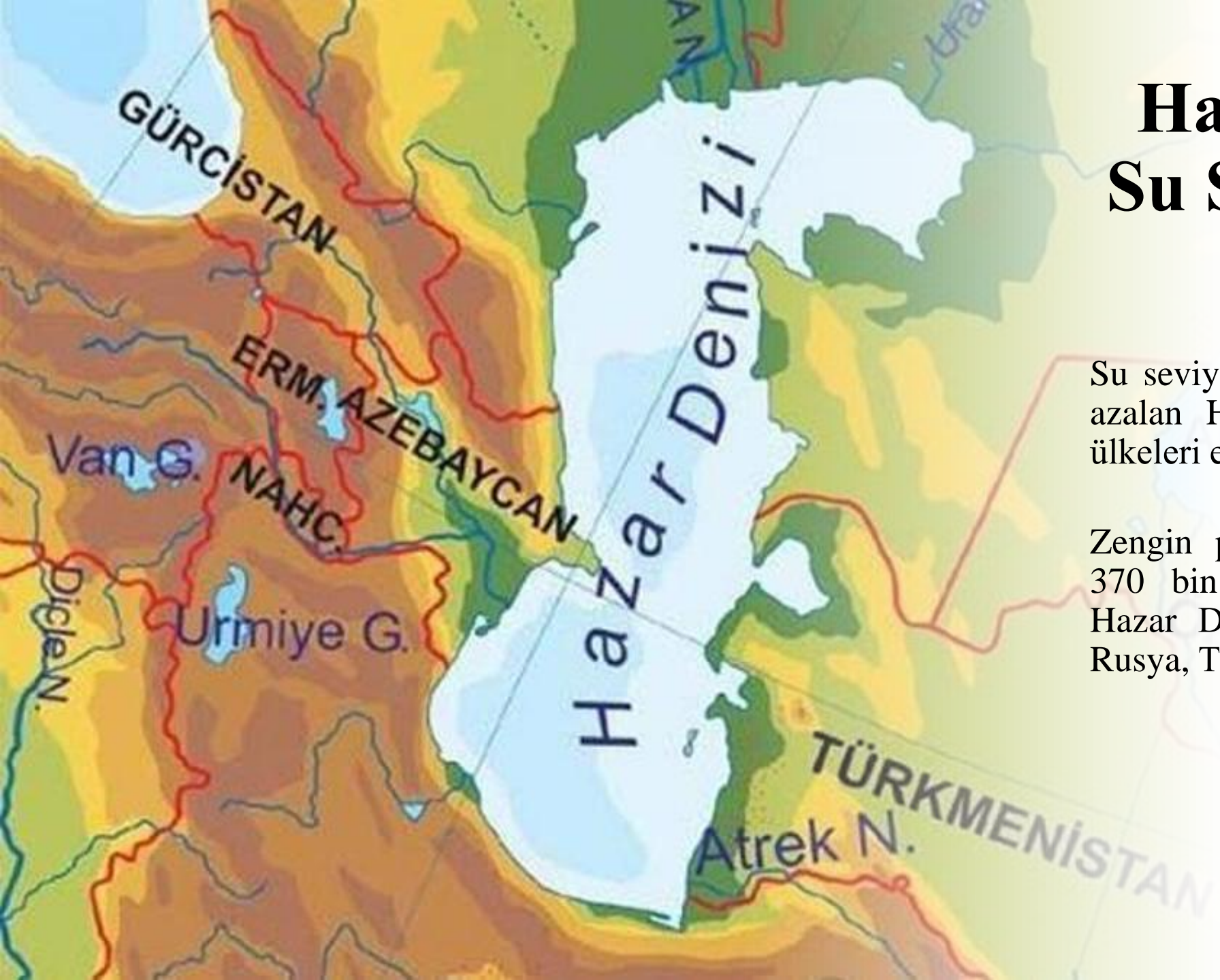
Ayrıca Azerbaycan Dışişleri Bakanlığı'ndan 17 Şubat'ta yapılan açıklamada Şam'da Azerbaycan Büyükelçiliğinin yeniden açıldığı duyuruldu

Hazar Denizi'nde Su Seviyesi 2 Metre Azaldı

Su seviyesi son 20 yılda yaklaşık 2 metre azalan Hazar Denizi'nin durumu kıyıdaş ülkeleri endişelendiriyor.

Zengin petrol yataklarına sahip Yaklaşık 370 bin kilometrekare büyüklüğe sahip Hazar Denizi'ni Kazakistan, Azerbaycan, Rusya, Türkmenistan ve İran paylaşıyor.

Kazakistan'da Düşen Azerbaycan Uçağına İlişkin Soruşturmanın Kesin Sonucu Yıl Sonunda Açıklanacak

Kazakistan'ın Aktau kenti yakınlarında 25 Aralık 2024'te düşen Azerbaycan Hava Yolları'na (AZAL) ait yolcu uçağına ilişkin soruşturmanın kesin sonuçlarının bu yıl aralık ayına kadar açıklanacağı duyuruldu.

İletişim Başkanı Altun, Azerbaycan Cumhurbaşkanı Yardımcısı Hacıyev ile Görüştü

Görüşmeye ilişkin açıklama Türkiye İletişim Başkanlığı tarafından yapıldı.

İletişim Başkanı Fahrettin Altun 25 Şubat'ta Azerbaycan Cumhurbaşkanı Yardımcısı Hikmet Hacıyev ile görüştü.

Görüşmede, Türkiye ile Azerbaycan'ın iletişim ve medya alanlarındaki iş birliğini güçlendirme konularının konuşulduğu açıklandı.

Hocalı Katliamı'nın 33.Yıldönümü

Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla Azerbaycan'a karşı toprak iddiasında bulunmaya başlayan ve saldırıya geçen Ermeniler, 1991'in son günlerinde ablukaya aldıkları, bölgenin tek havaalanına sahip ve stratejik önem taşıyan Hocalı'yı işgal için harekete geçti. 2 bin 605 hanenin bulunduğu Hocalı'da 11 bin 365 kişi yaşıyordu. Ancak çatışmalardan dolayı nüfus 3 bine kadar düşmüştü.

Ermeni kuvvetleri, 1991'in son günlerinde harekete geçti. Hocalı'ya çıkan yolları ve civardaki köyleri ele geçirdiler. Öyle ki şehre yiyecek yardımı bile helikopterle havadan atılarak yapılabiliyordu.

26 Şubat 1992'de başlayan saldırılar aylar sürdü, Ermeniler, Sovyet Rus ordusunun o zaman Hankendi'de bulunan 366. motorize alayının da yardımıyla üç koldan saldırdı ve çok sayıda Azerbaycan Türkü saldırılarda hayatını kaybetti.

Kazakistan Cumhuriyeti

Şubat Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

AZAL Uçağına Dair Ön Rapor

4 Şubat tarihinde Kazakistan Ulaştırma Bakanlığı tarafından yayınlanan kazanın nedenlerine ilişkin soruşturmanın ön raporuna göre; Aktau yakınlarında düşen Azerbaycan Havayolları uçağının gövdesinde birçok sayıda hasar olduğu tespit edildi. Ayrıca uçağın mürettebatının Aktau'ya uçmaya karar verdiği bildirildi.

5 Şubat tarihinde yayınlanan ön rapor hakkında Rusya, "Raporda uçak kazasına ilişkin sonuçlar yer almıyor." ifadelerini kullanarak rapora eleştiride bulundu.

19 Şubat tarihinde yayınlanan habere göre ise, Kazakistan Ulaştırma Bakanı Yardımcısı, düşen AZAL uçağıyla ilgili soruşturmanın Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatının (ICAO) standartlarına göre bir yıla kadar uzayabileceğine dikkat çekti.

Kazakistan ve Rusya Arasında Güvenlik İş Birliği Toplantısı

Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev ve Rusya Güvenlik Konseyi Sekreteri Sergey Őoygu 12 Şubat tarihinde Kazakistan'ın başkenti Astana'da bir araya geldi.

Görüşmede: Kazakistan ile Rusya arasında güvenlik alanındaki temasların arttırılması ve bölgesel güvenliğin çeşitli alanlarında iş birliği yapılmasına dair vurgularda bulunuldu.

Ayrıca görüşmede Tokayev, "Rusya řu anda Kazakistan ekonomisinin ana yatırımcılarından biri." ifadelerine yer verdi.

Hazar Denizi için Yuvarlak Masa Toplantısı Yapıldı

14 Şubat tarihinde Kazakistan'da Hazar Denizi'nin çekilmesinden dolayı ekolojik duruma dikkat çekilmesi amacıyla "Save The Caspian Sea" başlıklı yuvarlak masa toplantısı gerçekleştirildi.

Toplantıda Hazar Denizi'nin ülke ekonomisi için önemi vurgulandı ve Hazar Denizi'nin güncel ekolojik durumu, deniz suyunun çekilmesinin nedenleri ve gelecek tahminler, sadece Hazar Denizi'ne ait olan Hazar fokunun popülasyonunun azalması ve petrol üretiminin deniz ekosistemine etkisi gibi konularda sunumlar yapıldı.

Kazakistan ve Ürdün Arasında Enerji İş Birliği Anlaşması

Kazakistan Cumhurbaşkanı Tokayev, 19 Şubat tarihinde Ürdün'e yaptığı ilk resmi ziyarette başkent Amman'da Ürdün Kralı II. Abdullah ve Ürdün Veliht Prensi Hüseyin bin Abdullah tarafından El Hüseyniye Sarayı'nda resmi bir törenle karşılandı.

Görüşmede; Kazakistan ve Ürdün hükümetleri arasında nükleer enerjinin barışçıl amaçlarla kullanılmasına yönelik iş birliği mutabakat zaptı başta olmak üzere ekonomik alanda 10 ticari sözleşme imzalandı.

Kazakistan'ın İlk Nükleer Santrali

Nükleer enerji santralının inşa edilmesi için ülkede 6 Ekim 2024 tarihinde referandum yapıldı. Çoğunluğun "evet" oyuyla santralin inşa edilmesine karar verildi.

27 Şubat tarihinde yayınlanan habere göre; ülkenin ilk nükleer enerji santralının Jambıl bölgesinde bulunan Ülken köyünde inşa edilmesi onaylandı. Jambıl bölgesine inşa edileceğine dair olan yasa tasarısı, Kazakistan Parlamentosu'nda 30 Aralık 2024 tarihinde kabul edildi ve 25 Şubat 2025 tarihinde resmi olarak yayımlandı.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC)

Şubat Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

KKTC'den Türkiye'ye İlk Granül Lastik İhracatı Gerçekleşti

Çevre Koruma Dairesi'nin süreç içerisinde öncülük ettiği ve ülkede uzun süredir biriken ömrünü tamamlamış araç lastikleri, 3 Şubat'ta hammaddeye dönüştürülerek Türkiye'ye ihraç edildi.

Başbakan Yardımcısı Turizm Kültür Gençlik ve Çevre Bakanı Fikri Ataoğlu, Türkiye ile iş birliği yaparak ihracatın gerçekleştirilmesinin, sürdürülebilir çevre politikaları açısından önemini vurguladı.

KKTC Dışışleri Bakanlığı Güney Kıbrıs-Mısır Anlaşması'na Tepki Gösterdi

18 Şubat'ta yapılan açıklamada Dışışleri Bakanlığı, Kıbrıs Rum yönetiminin Mısır ile imzaladığı hidrokarbon anlaşmalarına tepki gösterdi.

Rum Yönetimi liderinin Kahire ziyareti kapsamında, ada ve çevresindeki doğal kaynakların eşit sahibi olan Kıbrıs Türk halkının haklarının yok sayılarak Mısır ile ada etrafındaki hidrokarbonların pazarlanmasına ilişkin bir dizi anlaşma imzaladığı belirtilerek, “Kıbrıs Türkünün taraf olmadığı ve onay vermediği bu anlaşmaların hiçbir hükmü yoktur ve geçersizdir” açıklaması yapıldı.

Cumhurbaşkanı Tatar: Pakistan, KKTC'ye Sahip Çıkan Bir Ülke

Cumhurbaşkanı Ersin Tatar, Pakistan Birlik ve Kültür Derneği Başkanı Nawaz Muhammad ve Yönetim Kurulu'nu kabul etti.

18 Şubat'ta gerçekleştirilen görüşmede Cumhurbaşkanı Tatar, KKTC'ye yerleşen Pakistan vatandaşlarının sayısının arttığını ve Pakistan'ın KKTC'ye sahip çıkan bir ülke olduğunu da belirtti.

KKTC ve Türkiye Arasında Çevre Alanında Güçlü İş Birliği

Çevre Koruma Dairesi Heyeti ile Türkiye Çevre ve İklim Değişikliği Bakanlığı 21 Şubat tarihinde “Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti İş Birliği Çerçeve Belgesi Eylem Planı” kapsamında bir araya geldi.

Çevre Planı kapsamında, Sıfır Atık ve Depozito Sistemi, Entegre Katı Atık Yönetimi, Gemi Atık Yönetimi gibi projeler ile bölgesel iş birliğini güçlendireceği belirtildi.

Kırgız Cumhuriyeti

Şubat Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Kırgızistan ve Özbekistan Vatandaşlarının Seyahatlerinin Kolaylaştırılması Görüşülüyor

Kırgızistan ve Özbekistan vatandaşlarının seyahatlerinin kolaylaştırılması konusu, Kırgızistan Dışişleri Bakanlığı Konsolosluk Dairesi Müdürü Seytek Cumakadır Uulu ile Özbekistan Dışişleri Bakanlığı Konsolosluk ve Hukuk Dairesi Müdürü Bobur Azizov arasında 3 Şubat'ta düzenlenen video konferansta dile getirildi.

Görüşmede konsolosluk alanındaki ikili işbirliğinin güncel konuları ele alındı. İki ülke vatandaşlarının seyahat etmeleri için elverişli koşulların yaratılmasının yanı sıra işbirliği için daha ileri planlara özellikle dikkat edildi. Karşılıklı ilgi alanlarına giren konularda yakın işbirliğini sürdürme konusunda mutabık kalındı.

Kırgızistan ve Türkiye Savunma Sanayi Alanında İş Birliği Yapacak

8 Şubat tarihinde Kırgız Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı tarafından; Kırgızistan ve Türkiye, üçüncü ülkelere ihracat da dahil olmak üzere savunma sanayinde iş birliğine dair ilgili tasarımı Jogorku Keneş'e (Millet Meclisi) sunuldu.

Güvenlik güçlerinin ihtiyaç duyduğu her türlü savunma sanayi ürün ve hizmetlerinin doğrudan tedariki, geliştirilmesi, üretimi ve dışarıya satışı alanlarında iş birliği öngörülmektedir.

Askeri üretim faaliyetlerinde mevcut sistem ve platformların bakım, onarım ve modernizasyonu da öngörülmektedir. Teknoloji transferi ve ülkeler arasında eğitim ve belge değişimi konularında iş birliği yapılması planlanmaktadır.

Kırgız Cumhuriyeti Türkiye'ye Çüy Bölgesinde Bir Endüstri Bölgesi Açmayı Teklif Etti

17 Şubat tarihinde Kırgız Cumhuriyeti Ekonomi ve Ticaret Bakan Yardımcısı İskender Asilkulov başkanlığındaki Kırgız Cumhuriyeti Sanayi Çalışma Grubu, Türkiye Cumhuriyeti Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı temsilcileriyle, Bakan Yardımcısı Muhammet Kasım Gönüllü başkanlığında bir çalışma toplantısı gerçekleştirdi.

Bakanlıktan yapılan açıklamaya göre, toplantıda sanayi alanında iş birliği konuları ele alındı. Anlaşmaların hayata geçirilmesi kapsamında İskender Asilkulov, Çüy bölgesinde endüstri bölgesi açılması konusunu gündeme getirdi. Görüşmenin ardından taraflar, Türk tarafının, sanayi bölgesi inşa edilmesi planlanan araziye yakından incelemek üzere 2025 yılı Nisan ayında çalışma ziyaretinde bulunması konusunda mutabakata vardı.

Macaristan Kırgızistan'ı Çin'e Açılan Bir Kapı Olarak Görebilir

18 Şubat tarihinde, Cumhurbaşkanlığı İdaresi Başkanı Adılbek Kasımaliev, Macaristan'ın Kırgızistan Büyükelçisi Sandor Dorogi ile bir araya geldi. Bakanlar Kurulu'ndan yapılan açıklamaya göre, görüşmede taraflar, ikili iş birliğinin dinamik bir şekilde gelişmesinden, bunun düzenli siyasi diyalog ve ekonomik bağların yoğunlaşmasıyla ifade edilmesinden memnuniyet duyduklarını kaydettiler. Bu olumlu ivmenin sürdürülmesinin önemi vurgulandı.

25 Şubat tarihinde, Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Birinci Başkan Yardımcısı Daniyar Amangeldiyev, Macaristan'a gerçekleştirdiği çalışma ziyareti kapsamında Macaristan Ulusal Ekonomi Bakanı Márton Nagy ile bir araya geldi. Konuyla ilgili hükümetten açıklama yapıldı. Görüşmede taraflar ticaret, yatırım, lojistik ve işgücü göçü dâhil olmak üzere ikili işbirliğinin temel alanlarını ele aldı.

Kazak Şirketler Kırgızistan'a Yaklaşık 49 Milyon Dolar Yatırım Yaptı

24 Şubat tarihinde, Bakanlar Kurulu Başkanı Adılbek Kasımaliyev, Kazakistan'a gerçekleştirdiği resmi ziyaret çerçevesinde Kazakistan Başbakanı Oljas Bektenov ile bir araya geldi. Konuyla ilgili Kırgızistan hükümetinden açıklama yapıldı.

Görüşme sırasında Kasımaliyev, 2024 yılının 9 ayı içinde Kazak şirketlerinin Kırgız ekonomisine yaklaşık 49 milyon dolar yatırım yaptığını belirtti. Yatırım işbirliğini yoğunlaştırmak için geçen yıl yatırımların karşılıklı teşviki ve korunmasına ilişkin güncellenmiş bir hükümetler arası anlaşma imzalandı.

Macar Cumhuriyeti

Şubat Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Macaristan Cumhurbaşkanı, Yeni Transilvanya Piskoposunun Göreve Başlama Törenine Katıldı

2 Şubat'ta Macaristan Cumhurbaşkanı Tamás Sulyok Romanya'nın Cluj Napoca kentinde Reformcu Macar cemaatinin yeni piskoposunun göreve başlama törenine katıldı.

Sulyok'un yaptığı konuşmada, Reformcu toplulukların canlı ve güçlü olması, üyelerinin başları dik bir şekilde mutlu bir şekilde yürümesi ve Transilvanya Macarlarının yeniden ayağa kalkmasının önemli olduğunu dile getirdi. Ayrıca devlet sınırları dışında yaşayan Macarların, Macar halkının birliği konusunda önem arz ettiğini sözlerine ekledi.

Savunma Bakanı Türkiye'nin AB İçin Önemi Hakkında Konuştu

Macaristan Savunma Bakanı Kristof Szalay-Bobrovniczky'nin 7 Şubat'ta yaptığı açıklamada "Türkiye, enerji güvenliği, ticaret, bölgesel istikrar, terörizmle mücadele ve yasa dışı göç gibi alanlarda Avrupa Birliği (AB) için anahtar ve vazgeçilmez bir ortak." dedi. Savunma sanayisinde işbirliğinin altını çizirken Türkiye'nin daha önce katıldığı ortak tatbikatlara da değindi.

Savunma Bakanı, Ukrayna'nın NATO Üyeliği Hakkında Konuştu

13 şubat'ta Ukrayna Savunma İrtibat Grubu'nun toplantısında konuşan Savunma Bakanı Szalay-Bobrovniczky: Kan dökülmesinin en kısa sürede durdurulması ve tırmanmaya yol açacak adımlar atılması yerine savaşın sona erdirilmesi gerektiğini dile getirdi ve Macaristan'ın řu anda Ukrayna'nın NATO üyeliğini gerçekçi görmediğini sözlerine ekledi.

Sırbistan Cumhurbaşkanına Nişan Verildi

17 Şubat'ta Orban, Sırbistan Cumhurbaşkanı Aleksandar Vucic ile Budapeşte'de buluştu. Toplantıda Vucic'e devlet nişanı verildi. Nişan töreni ve toplantıya Bosna-Hersek Federasyonu Sırp Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Milorad Dodik de katılım gösterdi.

Orban, iki ülke arasındaki gaz ve altyapı anlaşmalarının önemini altını çizdi. Ayrıca Vucic'e Balkanlarda yürütülen "düzen bozucu" politikalarla karşı verdiği mücadelelerden ötürü teşekkürlerini sundu.

Türkiye-Macaristan Siyasi İlişkileri Kitabı Tanıtıldı

26 Şubat'ta Ankara'da düzenlenen etkinlikte "*Türk ve Macar Diplomatik Arşiv Belgelerinde Türkiye-Macaristan Siyasi İlişkileri (1922-1933)*" kitabının tanıtımı yapıldı. Programa Dışişleri Bakan Yardımcısı Nuh Yılmaz, Macaristan Büyükelçiliği Müsteşarı Valeria Kiçsi ve diğer yetkililer katıldı. Yılmaz, Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Türkiye-Macaristan ilişkilerinin önemine değinerek iki ülke arasında düzenlenen etkinliklerin kültürel bağları güçlendirdiğini vurguladı.

Müsteşar Kiçsi, kitabın iki dünya savaşı arasındaki dostane ilişkileri ele aldığını belirtti. Macar kamuoyunun Kurtuluş Savaşı'na duyduğu hayranlığı hatırlatarak Macaristan'ın Türkiye'ye duyduğu tarihi ilgiyi vurguladı.

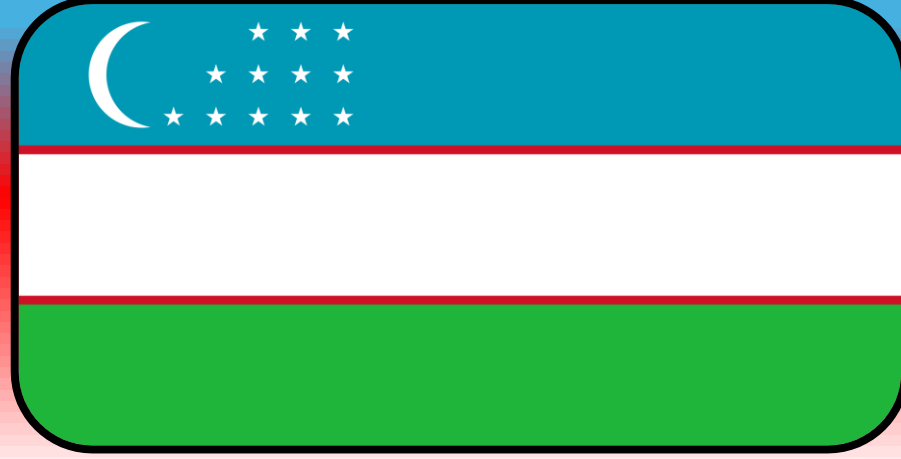

Orban Ketaib Partisi Genel Başkanı ile Görüştü

28 Şubat'ta Orbán ve Dışişleri Bakanı Péter Szijjártó, Lübnanlı Milletvekili ve Ketaib Partisi Genel Başkanı Sami Cemayel ile buluştu.

Kermalit Manastırı'nda yapılan görüşmede, Ortadoğu'daki güvenlik ve göç, Lübnan ile Macaristan arasındaki ekonomik ilişkiler ve Macaristan Yardım Kuruluşu'nun Lübnan'daki faaliyetleri ele alındı.

Özbekistan Cumhuriyeti

Şubat Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

BÜYÜKELÇİ BEKAR'DAN VEDA RESEPSİYONU

4 Şubat tarihinde yayınlanan habere göre şubat ayının sonunda görev süresi sona erecek olan Türkiye'nin Taşkent Büyükelçisi Olgan Bekar, Özbekistan'daki Türk vatandaşları ve yabancı misyon şefleri için veda resepsiyonu düzenledi.

Görev süresi boyunca ülkedeki büyük değişim ve reformlara tanık olduğunu ifade eden Bekar, bu gelişmelerin Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev'in liderliğinde Özbekistan'ın Orta Asya'nın kalbi olma konumunu yeniden teyit ettiğini dile getirdi.

KONYA VE SEMERKAND KARDEŞ ŞEHİR PROTOKOLÜ İMZALADI

10 Şubat tarihinde Türk Dünyası Belediyeler Birliği'ne (TDBB) üye olan Özbekistanlı belediyeler, TDBB Başkanı ve Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay'ı ziyaret etti. Ziyarete Semerkand Büyükşehir Belediyesi ile Konya Büyükşehir Belediyesi arasında kardeş şehir protokolü imzalandı.

İmza töreninde konuşma yapan Altay, Özbekistan ve Türkiye son dönemde önemli kültürel çalışmalar yürüten iki devlet oldu. Bugün bu imza ile Konya ile Semerkant kardeşliğini belgelemiş olacağız, dedi.

ÖZBEKİSTAN HEYETİ İLE SAĞLIK ZİRVESİ

18 Şubat tarihinde Özbekistan Buhara Bölge Sağlık Dairesi Başkanı Elyor Oltiev ve beraberindeki heyet, sağlık hizmetlerinin geliştirilmesi ve iş birliği imkanlarının artırılması amacıyla İstanbul İl Sağlık Müdürü Doç. Dr. Abdullah Emre Güner'i ziyaret etti.

Zirvede sağlık alanındaki görüşmelerin hizmet kalitesinin arttırılması ve toplum sağlığının güçlendirilmesine önemli katkı sağladığı vurgulandı.

SEMEREKANT'TA TÜRÖ DÜNYASI ŐEHİRCİLİK KURULTAYI

19 Şubat tarihinde yayınlanan habere gÖre TÖrk Devletleri Teşkilatı (TDT) üyesi Ölkelerden yetkililer, Semerkant'ta Őehircilik ve inŐaat konularında kurultay dÖzenledi. TÖrk DÖnyası MÖhendisler ve Mimarlar Birliği tarafından dÖzenlenen kurultayın aŐılıŐına, TDT Aksakallar Konseyi Başkanı Binali Yıldıırım, Özbekistan İnŐaat Bakanı Őerzad Hidayatov ve Çok sayıda milletvekilleri, mimar, mÖhendis ve bilim insanları katıldı.

TÖrk DÖnyası MÖhendisler ve Mimarlar Birliği Genel Başkanı İlyas Demirci, iş adamlarıyla ticari ve ekonomik ilişkiler kurarak TÖrk DÖnyası Őehircilik Kurultayı'nı dÖzenlediklerini belirtti. Ayrıca bu tÖr organizasyonların TDT üyesi Ölkeler arasındaki 50 milyar doları aŐan ticaret hacmini arttırarak ekonomik entegrasyonu gÖçlendirdiğini ve ortak kalkınma iŐbirliklerini teşvik ettiğini dile getirdi.

TÜRKİYE İLE ÖZBEKİSTAN ARASINDA TURİZM İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASI İMZALANDI

26 Şubat tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, Özbekistan Ekoloji, Çevre Koruma ve İklim Değişikliği Bakanı Aziz Abduhakimov ile görüşmelerinin ardından “Turizm Alanında Niyet Protokolü ve Eylem Planı” imzalandı. Yapılan iş birliğinde iki ülke arasında uçuş seferlerinin artırılması ve Türkiye'den Özbekistan'ı 1 milyon, Özbekistan'dan da Türkiye'yi 1 milyon kişinin ziyaret etmesi, iki ülkenin kültürel birliğinin pekişmesi yönünden önemli hedefler olduğu belirtildi.

Türkmenistan Cumhuriyeti

Şubat Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Türkmenistan, ECO Toplantısında Bölgesel İş Birliğinin Önemi Vurguladı

Türkmenistan Dışişleri Bakan Yardımcısı Ahmet Gurbanov başkanlığındaki heyet, 4 Şubat'ta Tahran'da düzenlenen Ekonomik İşbirliği Örgütü (ECO) ülkeleri Dışişleri Bakan Yardımcıları Yüksek Düzeyli Komitesi toplantısına katıldı.

Toplantıda ECO içindeki mali işbirliği, ECO Vizyon 2025 hedefleri ve örgütün çalışma mekanizmalarının iyileştirilmesi ele alındı. Gurbanov, Türkmenistan'ın ECO bünyesinde bölgesel işbirliğini güçlendirme kararlılığını vurguladı ve sürdürülebilir ulaşım, enerji güvenliği ve döngüsel ekonomi konularındaki girişimlerine dikkat çekti.

Ayrıca, Avrupa İnovasyon ve Teknoloji Enstitüsü ile ticaret anlaşmasının etkin uygulanması, turizm işbirliği ve beşeri sermayenin güçlendirilmesi konularının önemi vurgulandı. Gurbanov, ECO Genel Sekreteri Asad Majid Khan ile yaptığı görüşmede, Türkmenistan ile ECO arasındaki işbirliği fırsatlarını değerlendirdi.

Türkmenistan İsviçre'de SPECA Konulu Toplantıya Başkanlık Etti

Türkmenistan'ın Cenevre'deki Birleşmiş Milletler (BM) Daimi Temsilciliği, Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (UNECE) Sekreterliği ile işbirliği içinde 10 Şubat'ta "SPECA Bölgesi (Avrupa ve Asya'nın Kavşağındaki Birleşmiş Milletler Orta Asya Ekonomileri Özel Programı)" konulu bir toplantı düzenledi.

Türkmenistan başkanlığında gerçekleştirilen toplantı, UNECE İç Ulaştırma Komitesi'nin 87. oturumu kapsamında yapıldı. Oturuma UNECE yönetimi, SPECA ülkelerinin ulaştırma bakanlıkları, Avrupa Birliği, IRU, DEKRA ve diğer paydaşların temsilcileri katıldı. Toplantıda, SPECA yol haritasının uygulanması, ticaret ve ulaşım süreçlerinin dijitalleştirilmesi ve çok modlu taşımacılık için dijital platformların geliştirilmesi ele alındı.

Türkmenistan ve Rusya, Uluslararası İş Birliğini Görüştü

14 Şubat tarihinde, Türkmenistan Dışişleri Bakanı Raşid Meredov ile Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, BM ve Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) çerçevesinde ikili ve çok taraflı işbirliğini değerlendirmek üzere bir telefon görüşmesi yaptı.

Görüşmede, kültürel ve insani ilişkilerin güçlendirilmesi gündeme geldi. Ayrıca, Uluslararası Barış ve Güven Yılı kapsamında BM platformunda düzenlenecek etkinlikler ele alındı

Türkmenistan Dışişleri Bakanlığı, iki ülkenin dışişleri bakanlıkları arasındaki etkileşimi artırmaktan yana olduklarını açıkladı.

Türkmenistan ile Türkiye Arasındaki Ticaret Ciroosu 2024'te 2,1 Milyar Doları Aştı

14 Şubat'ta Türkiye'nin Türkmenistan Büyükelçisi Ahmet Demirok düzenlediği basın toplantısında, Türkmenistan ile Türkiye arasındaki ticaret hacminin 2024 yılında 2 milyar 166 milyara ulaştığını söyledi. Ayrıca, ***“Türkiye, Türkmenistan'ın en büyük ticaret ortaklarından biri olmaya devam ediyor. Mevcut ticaret ciroosu önemli olsa da önemli bir büyüme potansiyeli görüyoruz ve 5 milyara ulaşmayı hedefliyoruz”*** dedi.

Türk müteahhitlerine 2024 yılında 216 milyon dolarlık yeni proje verildi. Toplam değeri 4 milyar dolar olan 25 projenin yapımı devam ediyor.

Demirok, "akıllı" şehir Arkadağ'ın ikinci etabının inşaatına Türk şirketlerinin de katılmasını umduğunu ifade etti. Ayrıca, iki ülke arasındaki ticari ve ekonomik işbirliğinin daha da geliştirilmesini teşvik etmek amacıyla tasarlanan Türkmen İhraç Malları Fuarı'nın 2025 yılında Türkiye'de düzenleneceğini duyurdu.

Türkmenistan, Hazar Ülkelerine Ortak Lojistik Merkezleri Oluşturmalarını Önerdi

Türkmenistan Bakanlar Kurulu Başkan Vekili Hocamirat Geldimıradov, Tahran'daki üçüncü Hazar Ekonomik Forumu'nda yaptığı konuşmada, Hazar devletlerinin ortak lojistik merkezleri ve platformları oluşturmasını önerdi.

Türkmenistan Dışişleri Bakanlığı'nın aktardığına göre Geldimıradov ayrıca, Hazar Denizi'nin doğu kıyısı boyunca İran'a ve daha sonra Hint Okyanusu'nun limanlarına erişimin yanı sıra Trans-Hazar uluslararası ulaşım güzergahını da içeren Kuzey-Güney ulaşım koridoru projelerinin önemini vurguladı.

Geldimıradov ayrıca, Türkmenistan'ın Küresel Sürdürülebilir Ulaşım Bağlantısı Atlası ve Küresel Enerji Güvenliği ve Sürdürülebilir Kalkınma İttifakı oluşturma girişimlerini anlattı.

Forum sırasında Türkmenistan heyeti, İran Cumhurbaşkanı Mesud Pezeşkiyan ve İran'ın ilk cumhurbaşkanı yardımcısı Muhammed Rıza Arif tarafından kabul edildi.

Türkmenistan, Tahran'daki TRACECA Hükümetlerarası Komitesinin Toplantısına Katıldı

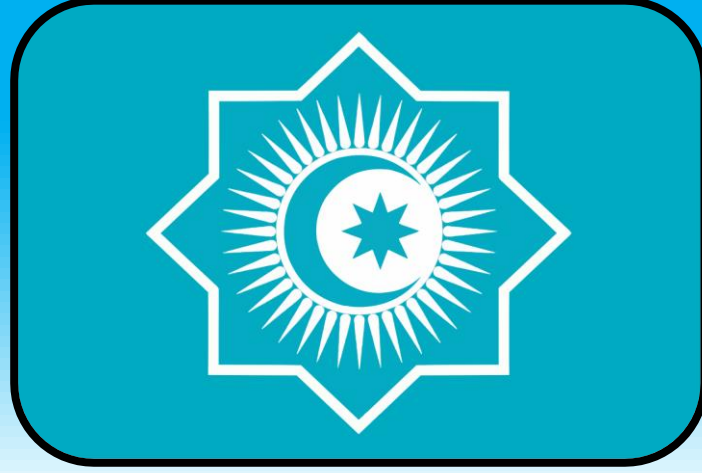
Türkmenistan Bakanlar Kuruluna bağlı Ulaştırma ve Haberleşme Ajansı temsilcileri, Hükümetlerarası Komisyon Avrupa Kafkasya Asya Ulaştırma Koridoru (TRACECA) Daimi Sekreterliği'nin 25 Şubat'ta Tahran'da düzenlenen toplantısına katıldı. Etkinlikte grubun faaliyetlerine ilişkin konular görüşüldü.

26 Şubat'ta Hükümetlerarası TRACECA Komitesinin 17. yıllık toplantısı yapıldı ve bu toplantıda tüm katılımcı ülkelerin ve Daimi Sekreterliğin 2023-2024 faaliyetlerine ilişkin raporlar sunuldu.

Katılımcılar çalışmanın sonuçlarını özetlediler ve Avrupa – Kafkaslar – Asya uluslararası ulaşım koridorunun geliştirilmesine yönelik 2025-2026 planlarını tartıştılar.

Toplantıda alınan önemli kararlarından biri de Letonya'nın, organizasyon katılımcılarının coğrafyasını genişletecek olan Hükümetlerarası TRACECA Komitesi üyeliğine gözlemci statüsünde kabul edilmesi oldu.

Türk Devletleri Teşkilatı

Şubat Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Türk Devletleri Teşkilatı Genel Sekreteri'nin 6 Şubat “Afetzedeleri Anma ve Dayanışma Günü” Münasebetiyle Mesajı

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Devlet Başkanları tarafından ilan edilen '6 Şubat Afetzedeleri Anma ve Dayanışma Günü' münasebetiyle paylaştığı mesajda;

“Türkiye'nin 2023 yılında yaşadığı ve Türk Devletlerinin olağanüstü bir dayanışma sergilediği yüzyılın felaketi depremler, organize bir acil durum müdahalesinin ve afet yönetiminde güçlendirilmiş işbirliğinin hayati öneminin bir kez daha anlaşılmasını beraberinde getirmiştir. Bu elim hadise, afete hazırlık ve müdahale çalışmalarında daha derin bir işbirliğine duyulan ihtiyacı bir kez daha teyit etmiştir.”

ifadeleri yer aldı.

TDT Şubat Ayı Toplantıları

12 Şubat TDT Genel Sekreteri Büyükelçi Kubanıçbek Ömüraliyev, Cenevre'de Birleşmiş Milletler Proje Hizmetleri Ofisi'nin ev sahipliğinde küresel bir ağ olan Stop TB Ortaklığı'nın İcra Direktörü Dr. Lucica Ditiu ile bir araya geldi.

18 Şubat'ta TDT Genel Sekreter Yardımcısı Meray Mukazhan, bölgedeki temel sağlık sorunlarını ele almak üzere, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) Avrupa Bölge Ofisi Ülke Sağlık Politikaları ve Sistemleri ile Türkiye Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı heyetleriyle İstanbul'da bir toplantı gerçekleştirdi.

TDT Genel Sekreteri Türk Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği Tarafından Düzenlenen İş Formuna Katılarak Açılış Konuşması Yaptı

14 Şubat tarihinde Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Genel Sekreteri Büyükelçi Kubanıçbek Ömüraliyev Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de düzenlenen “Türk Yatırım Fonu (TYF) & Türk Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (TTSO): “İş dünyası liderleri bilgilendirme toplantısı ve ikili iş görüşmeler” başlıklı etkinliğe katılarak, açılış konuşmasını yaptı.

Konuşmasında Dijital Ekonomi Ortaklık Anlaşması (DEPA), Merkez Bankaları Konseyi Mutabakatı ve Türk Yeşil Finans Konseyi'nin imzalanması da dâhil olmak üzere, Bişkek'teki 11. TDT Zirvesi'nin başlıca çıktılarına dikkat çekti. Bu girişimlerin TDT Üye Devletleri arasında ticareti artırmayı, yatırımcıları çekmeyi ve sürdürülebilir kalkınmayı teşvik etmeyi amaçladığını belirtti.

Türk Devletleri Parlamentoları Dışışleri Komisyonları 2. Toplantısı İstanbul'da Gerçekleştirildi

18 Şubat tarihinde İstanbul'da düzenlenen Türk Devletleri Parlamentoları Dışışleri Komisyonları Toplantısına Türk Devletleri Teşkilatı Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Ömer Kocaman katıldı.

Önemli küresel ve bölgesel gelişmelere değinen Dr. Kocaman, TDT devam eden çalışmaları ve gelecek projeksiyonları hakkında kapsamlı bir değerlendirme yaptı.

TDT Zirvelerinde Devlet Başkanları tarafından ortaya konulan görevlerin yerine getirilmesinde Türk Devletleri arasında parlamenter diplomasiinin önemini altını çizdi.

Sakarya Üniversitesi

Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi

Ülke Araştırmacıları

**Emir
Yılmaz**

**Aslı Nur
Halil**

**Erdem
Yılmaz**

**Gözde
Meryem
Doğan**

**Muhammed
Çağrı
Turhan
&
Emir
Karakoç**

Gizem Özen

**Merve
Albayrak
&
Merve
Boyun**

**Hatice
Çoban
&
Shoira
Abdullaeva**

Yararlanılan Kaynaklar:

1. 525.az
2. avim.ogr.tr
3. edition.cnn.com
4. hungarytoday.Hu
5. miniszterelnok.Hu
6. tr.euronews.com
7. trthaber.com
8. turkkon.org
9. <https://24.kg/kyrgyzcha/>
10. <https://24.kz/kz/zha-aly-tar>
11. <https://egemen.kz/>
12. <https://kg.akipress.org/>
13. <https://haberkibris.com/>
14. <https://turkmenportal.com>
15. <https://tr.wikipedia.org/>
16. <https://www.aa.com.tr/tr>
17. <https://www.azattyk.org/news>
18. <https://www.bbc.com/kyrgyz>
19. <https://www.election.gov.kz/>
20. <https://www.kibrispostasi.com/>
21. <https://www.kibrisgazetesi.com/>
22. <https://www.trtavaz.com.tr/>
23. <https://qha.com.tr/>
24. <https://xabardor.uz/uz/>
25. <https://tmrl.gov.tm/tk/news>
26. <https://www.sondakika.com>

Görseller, belirtilen kaynaklardan alınmıştır.

Yararlanılan Kaynaklar:

27. <https://www.kazakistan.kz>
28. <https://www.uzdaily.uz/ru>
29. <https://www.yeniduzen.com>
30. <https://www.ombudsman.gov.tr/>
31. <https://www.kktcb.org/tr>
32. <https://www.sozcu.com.tr/>
33. <https://www.mfa.gov.tr/>
34. <https://www.mynet.com/>
35. <https://www.trthaber.com/>
36. <https://www.atavatan-turkmenistan.com>
37. <https://tdh.gov.tm/tk>
38. <https://www.azathabar.com/z/2246>
39. <https://www.trt.net.tr/turkmen/dunya>
40. <https://www.dha.com.tr/>
41. <https://www.turkmenhabar.com/>
42. <https://jeyhun.news/>
43. <https://www.mfa.gov.tm/tk/news>
44. <https://caa.gov.tm/>
45. <https://turkmenistan.gov.tm/tk>
46. <https://www.sondakika.com/>
47. <https://www.turkmenturkbank.com>
48. <https://orient.tm/tm>
49. <https://business.com.tm/tr/>
50. <https://www.ntv.com.tr/>
51. <https://www.washingtonpost.com/>
52. <https://turkmentv.gov.tm/>
53. <https://business.com.tm/>
54. <https://metbugat.gov.tm/>
55. <https://www.tv7israelnews.com/>

Görseller, belirtilen kaynaklardan alınmıştır.